

Гор.-Орѣховица станала следъ моето ланско посещение административенъ центъръ на новосъздадена околия, а скоро узнахъ сжщо, че на чело на управлението ѝ се намира забавниятъ трѣвненски мюдиръ хаджи Мустафа, чийто чуденъ нравъ азъ описахъ на друго мѣсто.

Колкото е възможно рано, споредъ ориенталскитѣ обичаи, азъ отяздихъ за къмъ конака на мюдира. Тамъ видѣхъ лично винаги веселия ефенди всрѣдъ множество книжа, а до него и хрѣтката и котката му; липсваше само стария циганинъ Али, за да се допълни картината, както бѣ въ Трѣвна. Презъ неговата черна топчеста глава минаваха въ пѣстра безредица множество нѣща, та и азъ трѣбваше да дамъ отговоръ на безброй праздни въпроси, преди да задоволя любопитството си, какъ Орѣховица се издигнала изведнажъ отъ село въ градъ. Тази история изглежда доста забавна и хвърля превъзходна свѣтлина върху турската администрация, така че не мога да я отмина мълкомъ. На друго мѣсто азъ разказахъ вече, какъ хаджи Мустафа като нѣкогашенъ чибукчия съ своитѣ забавни шеги успѣлъ да стане толкозъ любимъ на мюесарифа Хайдаръ бей, че го възнаградилъ, като го направилъ началникъ на трѣвненската околия. Обаче, Трѣвна е отдалечена нѣколко часа отъ Търново и Хайдаръ бей мжно понасялъ отсъствието на своя винаги веселъ и съ чудновати шеги надаренъ Мустафа. Той копнѣлъ за него и тъй като мюесарифътъ може да си позволява много нѣщо, той успѣлъ да нареди, щото отъ петтѣ населени мѣста: Арбанаси, Калтинецъ, Лѣсковецъ, Долна и Горна-Орѣховица, намиращи се предъ портитѣ на Търново, да се образува мюдилькъ, чийто управление да се възложи на неговия необходимъ шегаджия Мустафа!

Наистина, Търновскиятъ окржгъ бѣ единъ отъ най-обширнитѣ български окржзи, но докато селищата край Осъмъ и сега, както и по-преди при всѣкакви разправии трѣбвало съ голѣма денгуба да търсятъ своето право въ далечното Търново, прищевката на единъ паша създава току до града му и до централното му управление въ сжщия окржгъ една околия, чийто безсмисленостъ се хвърля въ очи, щомъ погледнешъ картата. Но най-после какъвъ паша би билъ пашата, ако не би се чувствувалъ неограниченъ въ своето управление!

Моралистътъ Мидхатъ билъ далечъ въ Багдаты, така че Хайдаръ могълъ да се позволи да издигне на своя разгонващъ скуката му любимецъ Мустафа едно тронче, близо до своя собственъ тронъ — и наистина, азъ разбирамъ това; защото приятелътъ хаджи Мустафа се отличава съ такива чудновати шеги, каквито рѣдко ще срещнете у друго човѣшко сжщество! „А що да Ви изпратя отъ своята околия до година за Вашата изложба въ Виена? Може би български